

ZAGADNIENIE 26

Muzyka polskiego renesansu

1) Charakterystyka muzycznego renesansu w Polsce:

- a) periodyzacja (początek epoki - twórczość Mikołaja z Radomia, 1 poł. XV w.; koniec – działalność Mikołaja Zieleńskiego, początek XVII w.)
- b) ośrodki (dwór królewski na Wawelu, katedra na Wawelu – działalność kapeli rorantystów, ufundowanej przez Zygmunta Starego w 1543 r., dwory magnatów, np.: kanclerza Jana Zamojskiego, biskupa Piotra Myszkowskiego, księcia Mikołaja Radziwiłła Czarnego)
- c) tematyka utworów (zdecydowana przewaga utworów religijnych)
- d) gatunki muzyczne:
  - msze: *Missa Paschalis* Marcina Leopolda, 2 zachowane msze Krzysztofa Borka; części mszalne: Mikołaj z Radomia
  - motety: *Historigraphi aciem* Mikołaja z Radomia, *Ego sum pastor bonus*, *In Te Domine speravi* Wacława z Szamotuł, *In Monte Oliveti* Mikołaja Zieleńskiego
  - psalmy: *Melodie na psalterz polski* Mikołaja Gomółki
  - pieśni religijne: *Błogosławiony człowiek*, *Kryste dniu naszej światłości*, *Już się zmiżka* Wacława z Szamotuł, pieśni Cypriana Bazylika
  - magnificaty: Mikołaj z Radomia, Mikołaj Zieleński
  - pieśni świeckie: *Pieśni Kalliopy słowieńskiej* – zbiór 6 pieśni Krzysztofa Klabona
  - tańce: *Hayducki*, *Poznanie* Mikołaja z Krakowa?, courantes, gagliardy, sarabanda Jakuba Polaka
  - fantazje lutniowe: Wojciech Długoraj, Jakub Polak
- e) obsada wykonawcza (od 3 głosów – u Mikołaja z Radomia, do kilkunastu głosów – u Mikołaja Zieleńskiego, przewaga muzyki a cappella nad wok.–instr. i czysto instr.)
- f) techniki kompozytorskie:
  - fauxbourdon (Mikołaj z Radomia)
  - cantus firmus (Marcin Leopolda)
  - imitacyjna (Wacław z Szamotuł, Marcin Leopolda, Mikołaj Zieleński)
  - polichóralna (Mikołaj Zieleński)
  - koncertująca (Mikołaj Zieleński)
  - uproszczenie technik kompozytorskich, częste posługiwanie się fakturą nota contra notam (późna twórczość Wacława z Szamotuł, Mikołaj Gomółka, Cyprian Bazylik)

2) Muzyka polska w kontekście muzyki europejskiej:

- a) wpływy szkoły burgundzkiej (Mikołaj z Radomia)
- b) wpływy szkoły franko-flamandzkiej (Wacław z Szamotuł)
- a) wpływy szkoły weneckiej (Mikołaj Zieleński)
- d) nurt reformacyjny (Wacław z Szamotuł, Cyprian Bazylik)

3) Teoria muzyki (działalność Marcina Kromera, Jerzego Libana z Legnicy i Sebastiana z Felsztyna)